

OBSAH

Motto	3
OBSAH	7
PŘEDMLUVA	11
1. ÚVOD	13
1.1 STRUČNĚ O EVROPSKÉ UNII	13
1.2 SPOLEČNÉ POLITIKY UNIE	14
1.2.1 Kolik je „společných“ politik ?	14
1.2.2 Další politiky Unie nejsou „společné“ ?	14
1.2.3 Co spojuje „společné politiky a „politiky“ Unie ?	15
1.2.4 Do kterého pilíře patří společná zemědělská politika ?	15
1.2.5 Co je to „udržitelný rozvoj“ ? Jaký je jeho vztah k zemědělství ? ...	16
1.2.6 Životní prostředí a zemědělství	19
1.3 NEJDŮLEŽITĚJŠÍ ORGÁNY EVROPSKÉ UNIE	21
1.3.1 Rada Evropské unie	22
1.3.2 Evropská komise	22
1.3.3 Evropská rada	23
1.3.4 Mezivládní konference EU	23
1.3.5 Evropský parlament	23
1.3.6 Další důležité orgány EU	24
1.3.7 COREPER	24
1.4 „ZÁKONY“ EVROPSKÉ UNIE	25
1.4.1 Právo Evropského společenství nebo Evropské unie ?	25
1.4.2 „Acquis communautaire“	25
1.4.3 Základní smlouvy	25
1.4.4 Primární a sekundární právo EU	26
1.4.5 Směrnice (<i>Directives</i>)	26
1.4.6 Nařízení (<i>Regulations</i>)	27
1.4.7 Rozhodnutí (<i>Decisions</i>)	28
1.4.8 „Guides“, „Guidelines“, „Codes of best practice“	28
1.4.9 „Zelené knihy“, „bílé knihy“, strategie, doporučení a stanoviska Komise	28
1.4.10 Programy a plány	29

1.4.11	Evropské (asociační) dohody.....	29
1.4.12	Evropská dohoda pro Českou republiku a zemědělství	30
1.4.13	Protokol o přistoupení a přechodná opatření	31
1.4.14	Transpozice komunitárního práva	32
1.4.15	Implementace komunitárního práva	35
1.4.16	Vynucování komunitárního práva	36
1.4.17	Co řeší Evropský soudní dvůr.....	36
1.4.18	Ztráta suverenity ?	36
1.4.19	Kde získat informace ?	37

2. AMSTERDAMSKÁ SMLOUVA A ZEMĚDĚLSTVÍ..... 38

2.1	CO NOVÉHO PŘINÁŠÍ AMSTERDAMSKÁ SMLOUVA ?	38
2.1.1	Životní prostředí	38
2.1.2	„Klauzule flexibility“	38
2.1.3	Zemědělství	40
2.1.3.1	Pátý akční program ES pro životní prostředí.....	41
2.1.3.2	Amsterdamská smlouva – Část třetí – Politiky Společenství, Hlava II: Zemědělství	41
2.1.3.3	Obsahuje společná zemědělská politika ohledy k životnímu prostředí ?	45
2.1.3.4	Ještě jednou Pátý akční program pro životní prostředí	45
2.1.3.5	Byl Pátý environmentální akční program v oblasti zemědělství splněn ?	47

3. AGRO-ENVIRONMENTÁLNÍ OPATŘENÍ ES..... 49

3.1	CO TO JSOU AGRO-ENVIRONMENTÁLNÍ OPATŘENÍ	49
3.2	JAK LZE MĚŘIT DOPAD ČI ÚČINNOST AGRO-ENVIRONMENTÁLNÍCH OPATŘENÍ ?.....	49
3.2.1	Indikátory-ukazatele, standardy-normy, limity-připustné či mezní hodnoty	49
3.2.1.1	Indikátory stavu životního prostředí	50
3.2.1.2	Co to jsou integrační indikátory	53
3.2.1.3	Integrační indikátory pro zemědělství	53
3.2.1.4	Eko-efektivita, skleníkové plyny, změna klimatu, průsaky do podzemních vod	56
3.3	ZEMĚDĚLSTVÍ VERSUS PRŮMYSL ?	59
3.3.1	Evropské společenství připravuje novou politiku všestranného rozvoje venkova.....	60

3.3.1.1	Ještě jednou : Co je tedy cílem agro-environmentálních opatření ?	61
3.3.1.2	Zásady nové politiky rozvoje venkova EU	62
4.	ENVIRONMENTÁLNÍ LEGISLATIVA ES	63
4.1	ZÁSADY A ROZDĚLENÍ ENVIRONMENTÁLNÍ LEGISLATIVY	63
4.1.1	Zásady	63
4.1.1.1	Za co vlastně „znečišťovatel platí“ a za co by platit měl	64
4.1.1.2	Dostatečná či „předběžná“ opatrnost	65
4.1.2	Jaké jsou environmentální právní předpisy ES	65
4.1.2.1	„Nový přístup“	66
4.1.2.2	Vymahatelnost (vynutitelnost) komunitární environmentální legislativy	68
4.1.3	Rámcové směrnice	69
4.1.4	Dceřiné směrnice a související nařízení a rozhodnutí	70
4.1.5	Některé další charakteristiky environmentální legislativy ES	70
4.2	JAK JSOU PRÁVNĚ ZÁVAZNĚ PŘEDPISY ES OZNAČOVÁNY A KDE JE LZE NALÉZT	71
4.3	RÁMCOVÁ SMĚRNICE O OVZDUŠÍ	72
4.3.1	Proč byla přijata rámcová směrnice o ovzduší	72
4.3.2	Proč je rámcová směrnice o ovzduší důležitá pro zemědělce	73
4.3.3	Další předpisy týkající se ochrany ovzduší	75
4.4	RÁMCOVÁ SMĚRNICE K OCHRANĚ VOD A HOSPODAŘENÍ S VODNÍMI ZDROJI	76
4.4.1	Proč je připravována rámcová „vodní“ směrnice	76
4.4.2	Další předpisy týkající se ochrany vod	78
4.4.2.1	Směrnice o městských odpadních vodách	78
4.4.2.2	Znečištění dusičnany z zemědělských zdrojů; zásady správné zemědělské praxe	79
4.5	CHEMICKÉ LÁTKY, BIOCIDY A PŘÍPRAVKY NA OCHRANU ROSTLIN, JEŠTĚ JEDNOU ZÁSADY SPRÁVNÉ ZEMĚDĚLSKÉ PRAXE	80
4.6	GENETICKY MODIFIKOVANÉ ORGANISMY	82
4.7	NAKLÁDÁNÍ S ODPADY	83

4.8	PŘÍSTUP K INFORMACÍM, EIA, EMAS, EKOLABELING, IPPC	84
4.8.1	Environmentální informace	84
4.8.2	EIA	85
4.8.3	EMAS	87
4.8.4	Ekolabeling	89
4.9	INTEGROVANÝ PŘÍSTUP K PREVENCÍ A OMEZOVÁNÍ ZNEČIŠTĚNÍ	89
4.9.1	Proč byla směrnice IPPC přijata ?	89
4.9.2	Kterých činností se směrnice IPPC týká ?	91
4.9.3	Co to jsou „batky“ a „brefy“ ?	99
4.9.4	Proč je IPPC tak důležitá již nyní a proč je tak důležitá i pro zemědělství ?	100
4.9.5	Je tedy jednotné zavádění stejných BAT podle směrnice IPPC povinné ?	101
4.9.6	Obecné požadavky zajišťující provádění IPPC	102
4.10	ORGANICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ	103
5.	UDRŽITELNÉ ZEMĚDĚLSTVÍ	104
5.1	PROČ JSOU TAK DŮLEŽITÉ AGRO-ENVIRONMENTÁLNÍ A INTEGRAČNÍ INDIKÁTORY	104
5.2	HELSINSKÝ SUMMIT	105
5.3	JEŠTĚ JEDNOU UDRŽITELNÝ ROZVOJ	106
6.	PŘED VSTUPEM DO EU	107
6.1	JAK ZMENŠIT ROZDÍLY	107
6.1.1	Zemědělství, životní prostředí a finance	107
6.1.2	Rozšíření Unie, zemědělství a životní prostředí	107
6.2	NAŘÍZENÍ RADY K PODPOŘE ROZVOJE VENKOVA	108
6.2.1	Nařízení Rady (ES) č. 1257/1999	108
6.2.2	Nařízení Rady (ES) č. 1268/1999	112
6.3	VÝZNAM NAŘÍZENÍ ES K PODPOŘE ROZVOJE VENKOVA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	114
7.	ODKAZY	116